

SUPPLEMENT
TO THE
BOMBAY GOVERNMENT GAZETTE.

Published by Authority.

WEDNESDAY, 29TH JULY 1863.

PROCEEDINGS OF THE LEGISLATIVE DEPARTMENT, BOMBAY.

MARATHI TRANSLATION

OF

A Bill to amend Act XXI. of 1848 (for avoiding Wagers).

पैजा मारण्यांत न येत असें करण्याविषयीं सन १८४८ चा २१ वा आक्ट आहे तो सुधारण्या विषयींचे आक्टाचा मसुदा.

पैजा मारण्यांत न येत असें करण्याविषयीं सन १८४८ चा २१ वा आक्ट आहे तो सुधारणे योग्य आहे यास्तव खालीं लिहिल्या प्रमाणे ठरविलें आहे :—

१. जुगाराचे किंवा पैजेचे करारांतून उखन्न झालेले मुखजवानी किंवा लेखी किंवा इतर शितीचे करार, अथवा जुगाराचे किंवा पैजेचे करारा संबंधी मुखजवानी किंवा लेखी किंवा इतर शितीचे करार, अथवा जुगाराचे किंवा पैजेचे करार पुरे होण्याचे मजबुतीसाठी किंवा हवाल्यासाठी केलेले मुखजवानी किंवा लेखी किंवा इतर शितीचे करार रद्द वातल आहेत असें समजावें. आणि सदरहू प्रकारचे करारा संबंधी किंवा करारा संबंधी पैका दिला असेल किंवा दावयाचा असेल तो वसूल करण्याविषयी कोणतीही फियाद कोणतेही इनसाफाचे कोर्टांत चालणार नाही, अथवा जुगाराचे किंवा पैजेचे सदरहू प्रकारचे करार ठरवून देण्याबाबत किंवा पार पाडण्याबाबत किंवा ठरवून देण्यांत किंवा पार पाडण्यांत मदत करण्याबाबत जुगाराचे किंवा पैजेचे करारा संबंधी इतर शितीने दावा केलेले किंवा दावा करावयाचे कोणतेही कमिशन (हक्सार्ड) किंवा दलाल किंवा फी किंवा बक्षीस वसूल करण्याविषयी फियाद कोणतेही इनसाफाचे कोर्टांत चालणार नाही. सदरहू प्रकारचे फियादींतील वादी जुगाराचे किंवा पैजेचे करारातील पक्षकार असला किंवा नसला तरी फियाद चालणार नाही. या आक्टांत पुढें ज्या फियादी खेरीज केल्या आहेत त्या फियादी मात्र चालतील.

२. मयत मनुष्याचे *एक्सीक्यूटरने किंवा †आडमिनिस्ट्रेशनने किंवा वारसाने किंवा वारच्याने त्या मयत मनुष्याचे तर्फे किंवा पाळण करणाराने अल्पवयी मनुष्याचे तर्फे सन १८४८ चे २१ वे आक्टाचे १ ले कलमांत सांगितलेले कोणतेही करारा बदल किंवा करारा बदल; अथवा या आक्टाचे १ ले कलमांत सांगितलेले कोणतेही करारा बदल

* सत्युपच करून त्यांत साल मिळकतीचा वडिवाटदार झणून ओ मनुष्य नसला असेल तो.

† सत्युपच नवेल तेव्हां मयत मनुष्याचे साल मिळकतीची वडिवाट करण्या विषयी कोणो मनुष्य कोर्टांतून उद्भूत झाला वडिवाट करतो तो.

किंवा करारां बदल किंवा कमिशन बदल किंवा दलाली बदल किंवा फी बदल किंवा वसुलास बदल पैका दिला असेल तो आपले हिशोबांत मजुरा मिळण्या विषयी त्याचा दावा चालणार नाही किंवा त्यास मजुरा देऊ नये.

३. अफिणीचे किंवा कापसाचे किंवा व्यापाराचे इतर कोणतेही जिनसाचे किंमतीवर किंवा किमती संबंधी वायदा केला असेल किंवा इतर पेज मारली असेल त्या वायद्याचा किंवा इतर पेजेचा परिणाम होईल त्याप्रमाणे देण्या देण्यासाठी कोणतेही सराफास किंवा पेढीवाल्यास किंवा अडत्यास किंवा इतर मनुष्यास पैका अगाऊ दिला असेल किंवा त्याजवळ पैक्याची रकम किंवा किंमतदार वस्तु अमानत ठेवली असेल ती अमानत ठेवणारास वायद्यांत नुकसान आले किंवा इतर पेज त्याने मारली असेल ती तो हरला तथापि नुकसान झाल्याचे तारिखे पासून तीन वर्षीचे आत त्या सराफावर किंवा पेढीवाल्यावर किंवा अडत्यावर किंवा इतर मनुष्यावर फियाद करून वसूल करण्याचा अधिकार अमानत ठेवणारास आहे.—मग ज्या मनुष्यास सदहू प्रमाणे पैका अगाऊ दिला असेल किंवा ज्या जवळ पैक्याची रकम किंवा किंमतदार वस्तु अमानत ठेवली असेल त्याने पेज जिंकणारास किंवा त्याचे तर्फे इतर मनुष्यास ती रकम किंवा वस्तु दिली असेल किंवा नसेल अथवा स्वाधीन केली असेल किंवा नसेल तरी चिंता नाही.

४. अफिणीचे किंवा कापसाचे किंवा व्यापाराचे इतर कोणतेही जिनसाचे किंमतीवर किंवा किमती संबंधी वायदा किंवा इतर पेज जो जिंकल त्यास किंवा त्याचे तर्फे इतर कोणा मनुष्यास त्या वायद्याबाबत किंवा इतर पेजे बाबत पैक्याची रकम किंवा किंमतदार वस्तु दिली असेल किंवा स्वाधीन केली असेल ती या आकटाचे ३ रे कलमा प्रमाणे पूर्वीच वसूल केली नसेल तर ती दिल्यापासून किंवा स्वाधीन केल्या पासून तीन वर्षीचे आत कोणतेही वेळी फियाद करून जिंकणारा पासून किंवा त्याचे तर्फे ज्या इतर मनुष्यास ती दिली असेल किंवा ज्याचे स्वाधीन केली असेल त्यापासून ती वसूल करण्याचा अधिकार ती देणारास किंवा स्वाधीन करणारास आहे. या कलमान्वये किंवा ३ रे कलमान्वये केलेली फियाद सदहू प्रकारचे किंमतदार वस्तु विषयी असेल तर तिचे बदला पैक्याची रकम देण्याविषयी ठराव करण्याचा अधिकार कोर्टास आहे.

५. हा आकट अंमलांत येण्यापूर्वी झालेले व्यवहारास हा आकट लागू आहे असा या आकटाचा अर्थ समजु नये.

६. या आकटाचा अर्थ करतांना एकवचनी शब्दांत अनेक वचनाचा समावेश होता व अनेकवचनी शब्दांत एक वचनाचा समावेश होतो, व पुलिगी शब्दांत स्त्रियांचा समावेश होतो असे समजावे.

या आकटाचे मनुष्याचे हेतूंचा व कारणांचा तपशील.

सन १८४८ चे २१ वे आकटाचा हेतू सिव्हीस नेण्यांत मदत व्हावी हा या मसुद्याचा हेतू आहे.

कलक्यात सरकारी अफिणीचे लिलाव होतें त्यांत अफिणीचे किंमतीवर सट्टे होत असत. त्या सट्ट्यांचा ऐवज वसूल करण्यासाठी मुंबईचे सुपीम कोर्टांत सदहू आकट ठरल्यापूर्वी पुष्कळ फियादी झाल्या होत्या. जास्ती भाव होण्यांत ज्या मनुष्यांचे हित असे तो मनुष्य सरकारी लिलावांत मनस्वी किंमत चढविण्यासाठी मुखत्यार नेमीत असे, असे त्यावेळी नजरेस आले. आणि वादीची फियाद चालणार नाही असे मुंबईचे सुपीम कोर्टाने त्यावेळी ठरविले. परंतु सर अस्किन पेरी साहेब जे त्यावेळी जुनी जज्ज होते त्यांचे मत त्या निवाड्याहून भिन्न पडले मग प्रीवि कौन्सिलास अपील झाल्यावर तो निवाडा फिरला आणि सदहू प्रकारच्या फियादी चालतील असे ठरविले.

कायद्यांतील ही न्यूनता काढून टाकण्यासाठी हिंदुस्थानचे लेजस्लेटिव कौन्सिलाने सन १८४८ चा २१ वा आकट ठरविला, "पैका लावून जुगारा खेळण्यास व पेजा मारण्यास उत्तेजन न होई असे करणे योग्य आहे" असे त्या आकटाचे उद्देशांत लिहिले आहे. त्या आकटाचे १ ले कलम खाली लिहिल्याप्रमाणे आहे. "जुगाराचे किंवा पेजेचे करार मुखजबानी असोत किंवा लेखी असोत किंवा इतर तऱ्हेचे असोत ते सर्व रद्द वातल आहेत. आणि पेजेंत कोणतीही पैक्याची रकम किंवा किंमतदार वस्तु जिंकणे झालून म्हणत असतील ती वसूल करण्याविषयी किंवा जुगाराचा किंवा ज्या गोंष्टीविषयी पेज मारली असेल तिचा परिणाम होईल त्याप्रमाणे देण्यावेण्यासाठी पैक्याची रकम किंवा किंमतदार वस्तु कोणा मनुष्याचे स्वाधीन केली असेल ती वसूल करण्याविषयी फियाद कोणतेही "ला"चे किंवा "एक्स्ट्री"चे कोर्टांत चालणार नाही." ग्रेटब्रिटन व एलंड या संयुक्त राज्यासाठी विक्टोरिया राणीचे कारकिर्दीचे ८ वे व ९ वर्षांतील

स्टाटुटाचा, १०८ वा चापटर म्हणून आक्ट ठरला आहे त्याचे १८ वे कळमाचीच वहुत करून हें कलम नकल आहे त्यांतील मुख्य हातील म्हटलें म्हणजे खाली लिहिल्याप्रमाणे आहे :—

“जुगाराचे किंवा पैजेचे करार मुखबबानी किंवा लेखी असतील ते सर्व रद्द वातल आहेत. आणि पैजेत कोणतीही पैक्यांची रकम किंवा किंमतदार वस्तु जिकली म्हणून म्हणत असतील ती वसूल करण्याविषयी किंवा ज्या गोष्टीची पैज मारली असेल तिचा परिणाम होईल त्याप्रमाणे देण्याविण्यासाठी पैक्याची रकम किंवा किंमतदार वस्तु कोणा मनुष्याचे स्वाधीन केली असेल ती वसूल करण्याविषयी फियाद, “ला”चे, किंवा “एक्झिट”चे कोर्टांत आणू नये किंवा चालणार नाही.”

सदहू प्रकारचे करारांतील मुख्य पक्षकारांचे दरमि्यान झालेले वायद्याचे व्यापारा बदल फियादी चालणार नाहीत. असे सन १८४८चे २१वे आक्टाने ठरविलेल्यामुळे सदहू प्रकारचा व्यापार काही दिवस बंद पडला. परंतु पुढे पुष्कळ सराफ लोकांनी साद्य केल्यामुळे अफिणीचा सट्टा पुनः पुष्कळ होऊ लागला. आणि मूळचे करार अंमलांत आणता येत नाहीत तथापि त्या संबंधी इतर करारां बदल फियाद चालते असे माहित पडल्या पासून तर सट्टा फारच वाढला आहे. अमेरिकेतील लढाया सुरू झाल्या पासून तर कापसाचा सट्टा मुंबईत व मुंबईचे ताब्यांतील जिल्ह्यांत अतिशयच वाढला आहे. आणि तेणेकरून खरे व्यापारास मोठी नुकसानी झाली आहे. खरोखर विक्री व खरेदी झाली असे दाखविण्यासाठी आणि सट्ट्यांचा फंदा नाही असे इनसाफाचे कोर्टास वाटण्यासाठी कवाल्यांत वयाना दिल्याची गोष्ट व अफीण किंवा कापूस पारखून देण्याचे वहुत करून लिहिलेले असते तथापि वायदा करते वेळी माल देण्याचा इरादा मुळीच नसतो.

सराफ लोक आपसामध्ये बंदोबस्त करून सट्ट्याचे व्यापारांत आपणच मुख्य होतात. खरोखर जे जिकतात व हरतात त्यांची एकमेकांत वहुतककरून माहिती नसते. ते आपले सट्ट्यांचे काम आपआपले सराफांचे मार्फत चालवितात. सराफ लोक जसे काय ते स्वतःच घणी अने रीतीने आपले कुळाचे तर्क सट्ट्यांचा व्यापार करतात. सराफ लोकांत जे ऐवज देत नाहीत त्यावर त्यांचे मंडळींतील इतर लोकांचा जोर चालतो सबब ते वहुतकरून एकमेकांबरोबर इमाने इतबारे चालतात आणि यामुळे कोर्टांत गेल्यावांचून सट्ट्यांची देवघेव होते. हरणाराचे तर्क त्याचे सराफाने जिकणाराचे सराफास पैका दिला असेल ते वायद्याचे व्यापारांत व आपण आडतेगिरी केल्या बदल व आपणाकडे जोखीम घेतल्या बदल आपली दलाली व हकसाई स्वात, हरणारा पासून वसूल करता येते किंवा नाही याविषयी मुंबईत काही दिवस संशय होता तो सन १८५९ चे नवंबर महिन्यांत जोरावरमल शिबलाल व बैरामजी दादाभाई यांचे मुकदम्याचा सुप्रीम कोर्टाने इनसाफ केल्यावरून दूर झाला. सदहू मुकदम्यांत वादी सराफ होता त्याने अफिणीचे वायद्याचे व्यापारांत तोटा आल्या बदल प्रतिवादीचे तर्क पैका भरला तो व आपली दलाली व हकसाई भिळून एकेदर ११००० रुपयांचा त्याचे तर्क हुकूमनामा झाला. विक्टोरिया राणीचे कारकिर्दीचे ८ वे व ९ वे वर्षीत झालेले सदहू स्टायटूटान्वये इंग्लिश कोर्टांत मागे ठराव झाले आहेत त्याप्रमाणे मुंबईचे सुप्रीम कोर्टाने सदहू फैसला केला. तथापि चीफ जस्टिस सर म्याथ्यू सास साहेबानी हुकूम लागतेवेळी खाली लिहिल्या प्रमाणे म्हटलें :—

“असा व्यापार पर्यायाने तरी कोर्टास मंजूर करावा लागतो हा मोठी दिलगिरीची गोष्ट आहे. परंतु सन १८४८ चे २१ वे आक्टाने साखिा इंग्लिश आक्ट आहे त्या आक्टान्वये ठराव झाले आहेत त्या ठरावा प्रमाणे चालणे आम्हास अवश्य आहे. प्रतिवादीस सट्टा करण्यास साद्य केले तें वादीनी व केले म्हणून जास्ती दिलगिरी आहे. परंतु सट्ट्यांत तोटा आल्याबद्दल अडल्याने पैका भरला असेल तो व त्याची दलाली व हकसाई वसूल करण्याविषयी हल्लीचे फियादी साखिी फियाद चालण्यास सदहू आक्टान्वये हरकत नाही, असे या मुकदम्या संबंधी डिमरराचा कोर्टांत विचार चालला होता तेव्हा जे जे आधार दाखविण्यांत आले त्यावरून स्पष्ट दिसून आले.”

तेव्हा पासून तथा पुष्कळ फियादींचा त्याच रीतीने सुप्रीम कोर्टांत व हे कोर्टांत निकाल झाला आहे. असा एक नवाडा ह कोर्टांत अपिलांत झाला.

कायद्याची अशी स्थिति आहे हें समजल्यावरून सराफ लोकांनीं सट्ट्याचा व्यापार फारच चालविला आहे यामुळे त्यांच्या पेढ्या पैजां मारण्याचीं मोठीं ठिकाणें झालीं आहेत व तेणेकरून अफिणीचे व कापसाचे व्यापारास नुक-
सानीं आली आहे आणि तसाच हिंदुस्थानाचे या भागांतील लोकांचे नीतीसही धोका आला आहे. वायद्याचे व्यापारा
संबंधी किंवा इतर पैजां संबंधी कराराचा पैका सराफास व इतरांस वसूल करतां येऊं नये आणि दंड करून या प्रकारचा
जुगार अगदीं मोडून न टाकला तरी तो पक्के रीतीने बंद पाडावा असा या आवट्याचा मतलब आहे.

३ रे व ४ थें कलम सक्त आहे असें कदाचित् वाटेल परंतु ३ रे व ४ थे कलमाचा आधार मागचे कलमास
नसला तर सराफांनी व इतर लोकांनी अगाऊ पैका किंवा जामीन घेऊन आपली काम चालविण्याची रीति बदलली म्हणजे
मागली कलमें निरुपयोगी होतील. सन १८४८ चा २१ वा आवट ठरविण्यांत लेजिस्लेटिव कौन्सिलाचा इरादा होता
तो सिद्धीस नेऊन ३ रे व ४ थें कलम ज्या ज्या वायद्याचे व्यापारास व पैजांस लागू आहे तो व्यापार व त्या पैजा
त्यावरून अगदीं नाहींशा होतील.

प्रेट्रिटन व एल्लंड या संयुक्त राज्यांत पेजेचीं ठिकाणें नाहींशीं करण्या विषयीं पार्लमेंटानें याहून सक्त कायदा
काढला आहे असें वाटतें.

मसुद्याचीं मराठी व गुजराथी व कानडी भाषांतरे करावीं.

तारीख २० माहे जुलै सन १८६३.

(सही) मैकेल राबर्ट वेस्ट्राप.

(True Translation)

VENAYEK WASSOODEW,

Oriental Translator to Government.

GUJARATI TRANSLATION

OF

A Bill to amend Act XXI. of 1848 (for avoiding Wagers.)

સરત નહીં મરાય તેવું કરવા જાજત સન ૧૮૪૮ નો ૩૬ મો અક્ટ છે તે સુધારવા જાજત નો
અક્ટ નો સંસુદો

સરત નહીં મરાય તેવું કરવા જાજત સન ૧૮૪૮ નો ૩૬ મો અક્ટ છે તે સુધારવા યોગ્ય છે
વાસ્તે ફેરવવા જાજ્યા પ્રમાણે દરાવ્યું છે:—

૧. નુગારના અથવા સરતના કરારમાંથી જે સ્પોર્ડના અથવા જાજેલા અથવા જીજી તરેફના કરાર
ર નિહાળ્યા હોય તે કરાર અથવા નુગારના અથવા સરતના કરારને લગતા સ્પોર્ડના અથવા જાજેલા અ-
થવા જીજી તરેફના કરાર, અથવા નુગારના અથવા સરતના કરાર પારપુરાવાની મજબૂતી સાથે અ-
થવા ફવાલા સાથે જે સ્પોર્ડના અથવા જાજેલા અથવા જીજી તરેફના કરાર કન્યા હોય તે કરાર રદ જા-
તલ છે એવું સમજવું જને સર્દૂ પ્રકારના કરાર અથવા કરારો જાજત નાણું આપ્યું હશે અથવા આપ-
વાનું હશે તે વસૂલ કરવા જાજત ની ફરિયાદ ઈનસાફની કોર્ટ કોર્ટમાં ચાલશે નહીં; અથવા નુગારના
અથવા સરતના સર્દૂ પ્રકાર કરારની આપવા જાજત અથવા પારપુરાવી આપવા જાજત અથવા કરાર-
ની આપવામાં અથવા પારપુરાવી આપવામાં મદત કરવા જાજત નુગારના અથવા સરતના કરાર
જાજત જીજી તરેફે ઈમિશન (એટલેફર સાઈ) અથવા દલાલી અથવા ફી અથવા જહીસ જાજત
દાવો કન્યો હોય અથવા દાવો કરવો હોય તે ઈમિશન અથવા દલાલી અથવા ફી અથવા જહીસ વસૂલ
કરવા જાજત ની ફરિયાદ ઈનસાફની કોર્ટ કોર્ટમાં ચાલશે નહીં તે ફરિયાદનો વાદી નુગારના અથવા
સરતના કરારનો પક્ષકાર હશે અથવા નહીં હશે તો પણ ફરિયાદ ચાલશે નહીં ફાળાળી ફાળાળી ફરિ-
યાદને આ અક્ટ ત્રાગૃતથી એવું આ અક્ટમાં આગળ દરાવ્યું છે તે ફરિયાદો ફરિયાદ ચાલશે:

૨. મયત માંણસના એક્સિડ્યુરે અથવા આર્મિનિસ્ટ્રેટરે અથવા ચારસ વડીલે તે મયત માંણસ
ની તરફથી અથવા પાલત કરતરે ન્હાની ઊમરનાં માંણસની તરફથી સન ૧૮૪૮ ના ૩૬ મો અક્ટ-
ની ૧લી કલમમાં ફેરલા કર ફેરલા કરાર અથવા કરારો જાજત; અથવા આ અક્ટની ૧લી કલમમાં ફેરલા
કર ફેરલા કરાર અથવા કરારો જાજત અથવા ઈમિશન જાજત અથવા દલાલી જાજત અથવા ફી જાજત
અથવા જહીસ જાજત નાણું આપ્યું હોય તે પોતાના ફિસાબમાં મળે મળવા જાજત તેનો દાવો ચાલશે
નહીં અથવા તેને મળે આપ્યું નહીં.

૩. અફીણની અથવા ફીની અથવા વેપારના બીજા કંઈ માજની કિંમત ઊપર અથવા કિંમત જા-
જત વાચદો કન્યો હોય અથવા જીજી સરત મારી હોય તે વાચદાનો અથવા સરતનો પરિણામ અથવા તે
પ્રમાણ આપવા લેવા સાથે કોઈ સરાફને અથવા પેફેડી વાજાને અથવા અગુની આને અથવા બીજા
માંણસને નાણું અગાળીથી આપ્યું હોય અથવા તેને ત્યાંના અથવા કિંમત દારુ અનસ અનામત મુદ્દી હોય
તે અનામત મુદ્દનારને વાચદામાં જોડ આપે અથવા તેણે જે બીજા સરત મારી હોય તેમાં તે ફારે તો પડત

+ એક્સિડ્યુર એટલે વસીયત નાણું કિંમતે માલમિલકતનો વફિયત કરવા સાથે માંણસને તે વાચદાને વફિયત દારુ

આર્મિનિસ્ટ્રેટર એટલે વસીયત નાણું કિંમતે માલમિલકતનો વફિયત કરવા સાથે માંણસને કોર્ટમાંથી ફરિયાદ કરે તે માંણસ

હુડસાંને જાગ્યાંની તારિજથી ચણાવરસમાં તે સરાડીપર જથવા પેઢીવાળા ઉપર જથવા ચણાતી સરાડીપર જથવા જીન્નમાં ણસણપર ફરિયાદ કરીને વસૂલ કરવાને જનામત મુકદ્દાર મુજતબાર છે. પેઢી જેમાં ણસને ઉપર કહ્યા પ્રમાણે જાગાઈથી નાણું જાણ્યું હોય જથવા જેને ત્યાંનાં નાણું જથવા કિંમત દારબનસ જનામત મુકી હોય તેણે સરત જીતનારને જથવા તેની તરફથી જીન્નમાં ણસને તે જાણું જથવા બનસ જાણી હોય જથવા નહીં હોય જથવા સ્વાધીન કરી હોય જથવા નહીં હોય તો પાણી થિંતા નહીં.

૪. જાડીણની જથવા રૂની જથવા બેપારના જીન્ન કુંઈ માલની કિંમત ઉપર જથવા કિંમત જાખત વાયદો જથવા જીજી સરત જે જીતરી તેને જથવા તેની તરફથી જીન્ન કુંઈમાં ણસને તે વાયદા જાખત જથવા જીજી સરત જાખત નાણું જથવા કિંમત દારબનસ જાણી હોય જથવા સ્વાધીન કરી હોય તે જાગાડીની કુજી કલમ પ્રમાણે જાગાઈ બપાઈ લીધી નહીં હોય તો તે જાગ્યાંની જથવા સ્વાધીન કુજ્યાંની તારિજથી ચણાવરસમાં ફર હોઈ બજને ફરિયાદ કરીને જીતનાર પાસેથી જથવા તેની તરફથી જે જીન્નમાં ણસને તે જાણી હોય જથવા જેને સ્વાધીન કરી હોય તેની પાસેથી તે લેવાનો અધિકાર તે રકમ જથવા બનસ જાપનારને જથવા સ્વાધીન કરનારને છે. જા કલમ પ્રમાણે જથવા કુજી કલમ પ્રમાણે ફર લીધે ફરિયાદ, ઉપર કહેલી કિંમત દારબનસ જાખત હોય તો તેને જદલે નાણું જા પાવવાને ફોર્ટ મુજતબાર છે.

૫. જા જાડી જાંઘમાં જાગ્યાં પેઢેલાં જે જે વાદ થયો હોય તેને જા જાડી જાગૂ છે એ જો જા જાડીનો અર્થ સમજવો નહીં.

૬. જા જાડીનો અર્થ ફરતી બજને જે હુવચની રાજીમાં જને કુવચનનો સમાસ થાય છે, જને જને કુવચની રાજીમાં જે હુવચનનો સમાસ થાય છે, જને પુલીંગી રાજીમાં રજી જો નો સમાસ થાય છે એવું સમજવું.

જા જાડીના મસુદાનાં કારણની તથા સજજોની વિગત.

સન ૧૮૮૮ ના ૨૬ માં જાડીની ચતલ જાપાર પુવામાં મદત થાય તેવી જા મસુદાની મતલબ છે.

કલંકનાં સરકારી જાડીણનું જીલામ થાય છે તેમાં જાડીણની કિંમત ઉપર સદો થતો ફતીને સદાનાં નાણાં વસૂલ કરવા સાડે મુંજઈની સુમીમ ફોર્ટમાં સદી જાડી જાગ્યાં પેઢેલાં ચણી ફરિયાદ થઈ ફતી તથા ચેચર થાય જેમાં ણસને ફાયદો થાય તેમાં ણસ સરકારી જીલામમાં મનમાં જાગે તેવો તથા ચણાવરસ સાડે મુંજતબારને જાત ફતી એવું તે બજને ન બરમાં જાણું જને પાદીની ફરિયાદ થાય તેની કુંઈ એવું મુંજઈની સુમીમ ફોર્ટને વંજને કરાવું ફતી જાગાર સર જાગિન પેરી સાહેબને ચંખતે પ્યુની જીજી હતા તે જો નો અધિકાર થતે ફસાઈ નૂરો પડ્યો પેરી મીથિ ફોર્સિલમાં જાગિલ થયા પછી તે ફસલો ફરીગયો જને સદી જાડીની ફરિયાદો થાય તે એવું કરાવું.

ફાયદાની જોખામી ફાજી જાગવા સાડે ફિંદુલ્યાનની લેબિસ લેવિય ફોર્સિલે સન ૧૮૮૮ નો ૨૬ મો જાડી જાગ્યાં પેઢેલાં સાડે નુગાર મચાવું તથા સરતો મારવાનું જીતે બન નહીં મળે તેમ કરવું યોગ્ય છે એવું જાડીના ણી ફરીમાં લેવું છે. તે જાડીની ૧લી કલમ ફેકળ જાગ્યા પ્રમાણે છે. નુગારના જથવા સરતના કારાર મો ફોર્ટનાં હોય કે બીજા હોય જથવા જીજી તરેહના હોય તે

સચળારદ્વાજાતલ છે. અને સરતમાં નાણું અથવા કિંમતદાર વનસ નુ ત્યાનું કેહેતાં હોય તે વસૂલ કરવા જાજાત અથવા નુગારનો અથવા નેવાતની સરત મારી હોય તેનો પરિણામ થાય તે પ્રમાણે જાણવા લેવાસર નાણું અથવા કિંમતદાર વનસ કોઈ માંણસને સ્વાધીન કરી હોય તે પાછી લેવાજાજતની ફરિયાદ કોઈ “જા”ની અથવા “એફિટીની” કોરમાં ચાલશે નહીં” ઘેટજિટન અને આચરિયું સંયુક્ત રાત સરિ વિજોરિયા રાણીની કારકીર્દિનાટ માં અને હમાં ચરસના સ્ટાટ્યૂટનો વટ મો જાજ કરીને જા આફર દબો છે તેની વટ મી કલમની નાણું કરીને આ કલમનકલ છે. તેનોમય સારો રો હેટળ લખ્યા પ્રમાણે છે:-

“નુગારના અથવા સરતના ફાર મોહોડાંના અથવા લીખેલા ફો ને સર્વ રદ્દ જાતલ છે અને સરતમાં કંઈ નાણું અથવા કિંમતદાર વનસ નુ ત્યાનું કેહેતા હોય તે લેવાજાજત અથવા નેવાતની સરત મારી હોય તેનો પરિણામ થાય તે પ્રમાણે જાણવા લેવાસર નાણું અથવા કિંમતદાર વનસ કોઈ માંણસને સ્વાધીન કરી હોય તે પાછી લેવાજાજતની ફરિયાદ, “જા”ની અથવા “એફિટીની” કોરમાં કરવી નહીં અથવા ચાલશે નહીં”

સદરદૂકારના મુખ્ય પક્ષકારોને માફો માફે વાંચેદાનો સોદો થયો હોય તે જાજત ફરિયાદ ચાલશે નહીં એવું સન ૧૮૪૮ ના ૨૬ માં આફરમાં કરાવ્યા ઉપરથી તે વેપાર કેટલાએક દાહાસુધી બંધ પડ્યો હતો પણ આગળ વતાં યાણ એક સરાફ જોડોએ મદત કર્યાના સબજથી આફીણનો સહો પાછો ધણો થવાલાયો. અને અસલના કાર અમલમાં અણગાનાથી તો પણ તે સંબંધી જીભ કાર જાજત ફરિયાદ ચાલે છે એવું સમજ્યામાં આવ્યું ત્યારથી તો સહો ધણોત વધી ગયો છે. અમેરિકાની લદાઈ ચાલુ થઈ ત્યારથી તો ધનો સહો મુંબઈમાં તથા મુંબઈના તાબામાંના નિહામાં અતિરોત વધી ગયો તેણે કરીને ખરા વેપારને ફોડું નુકસાન લાગ્યું છે. ખરેખરે વેચાણ અને ખરેદી થયાનું ખતાવવાસર અને સદાનો ધંધો નથી એવું ઈન્સાફની કોરટની નબરમાં લાચવાસર કલાલામાં બયાનું આજાની વાત તથા સફીણ અથવા રેપરબી આજવાનું યાણું કરીને જાએ છે પણ વાંચેદો કરતી વખતે મળે આપવાની ચાત ન નહીં.

સરાફ જોડો માફો માફે બંદોબસ્ત કરીને સદાના વેપારમાં પોતેજાગોચાન થાય છે ખરેખર ને જો કમાએ છે તથા ખુએ છે તેઓની એક જીભને યાણું કરીને ખર્જર પુત્તી નથી. તેઓ પોતાના સદાનું કામ પોતપોતાના સરાફની મારફતે ચાલવે છે. સરાફ જોડો જાણે પોતેજા ધણી હોય તે પ્રમાણે પોતાના આતીબાની તરફથી સદાનો વેપાર કરે છે. સરાફ જોડોમાં નંચો નાણું આપતા નથી તેઓની ઉપર જીભ સરાફોનું ત્વર ચાલે છે માટે તેઓ યાણું કરીને એક જીભની સાથે ઈમાનદારીથી ચાલે છે. વાસ્તે કોરટમાં ગયાચગર સદાનું નાણું વેંદે ચાલે છે. બોટચાળાની તરફથી તેના સરાફે કમાનારના સરાફને નાણું આપ્યું હોય તે વાચદાના વેપારમાં તથા પોતાની અણ જાજત તથા પોતાને વાથે બેખમ રખ્યા જાજત પોતાની દલાલી તથા ફક્સારી તે ધણીને બોટચાળા પાસેથી વનરે મળશે કે નહીં તે જાજત મુંબઈમાં કેટલાએક દાહાસુધી રાડ હતો તે સન ૧૮૪૮ ના નવેંબર મહિનામાં બેરાવર પક્ષ રેપરબા અને બેકે-સમન દાદાભાઈના મુકરદમાનો સુક્રીમ કોર્ટ ઈનસાફ કુચોને ઉપરથી મરીગયો. તે મુકરદમામાં વાલી સરાફ હતો તેણે અફીણના વાંચેદાના વેપારમાં તોડો આવ્યા જાજત પ્રતિવાદીની તરફથી નાણું લખ્યું તે તથા પોતાની દલાલી તથા ફક્સારી મળીને નુમણે ૧૧૦૦૦૦ પિયાનું તેની તરફનું ફક્સનામું થયું. વિજોરિયા રાણીની કારકીર્દિનાટ માં અને હમાં ચરસ-

માં થયેલા સારવૃદ્ધ પ્રમાણે ઈંલિશ કોરટમાં આગળ દરાવ થયા છે તે પ્રમાણે મુંબઈની સુપ્રીમ કોર્ટે તે કેસનો કચો તો પણ ચીફ નસિસ સર માધ્યુસાસ સાહેબે હુકમ કરી સંતોષાવની વખતે ફેરળ જાવ્યા પ્રમાણે કહ્યું:-

“એવો વેપાર પચચિથી પણ કોર્ટેને મંજૂર કરવો પડે છે એ મોટી દલાળીની વાત છે. પણ સન ૧૮૪૮ ના ૩૬ માં આક્ટના નેવોઈંલિશ આક્ટ છે તે આક્ટ પ્રમાણે દરાવ થયા છે તે દરાવ મુબજ ચાલવાની હમને નરેર છે. પ્રતિવાદીને સદો કરવાની મદત કરી તે વાદી એવ કરીવાસ્તે વંધારે દલાળીરી લાગે છે. પણ સદામાં તોરો આવ્યા જાજત આવી આવેનાં હુકમ હોય તે તથા તેની દલાળી તથા હક સાર્થ વસૂલ કરવાસાથે ફાલની ફરિયાદના નેવી ફરિયાદ ચાલવાને સદરહુ આક્ટ ઉપરથી ફરકત નથી એવું, આ મુકરમમાં જાજત ઉમરરની કોર્ટમાં વિચાર ચાલ્યો હતો ત્યારે તેને આધાર જતાવવામાં આવ્યા તે ઉપરથી સાફ નણાયું.”

ત્યારપછી તેવી ચણી ફરિયાદીનો તેન રીતે સુપ્રીમ કોર્ટમાં તથા હે કોર્ટમાં નિ કાલ થયો છે એવો એક કેસનો અપીલની હે કોર્ટમાં પણ થયો છે.

ઢાયદાની એવી સ્થિતી છે એવું સમન્યા પરથી સરાફ લોકોએ સદાનો વેપાર છણેત ચલાવ્યો તેથી તેઓની પેહેડીઓ સરત મારવાની મોટી મોટી નગાધઈ છે. તેણે ફક્ત એકી-વાનસ તથા રેતા વેપારને નુકસાન લાગ્યું છે. અને તેન પ્રમાણે ફિંકુસ્થાનના આત્મગના લોકોની નીતીને પણ ધોડો લાગ્યો છે. વાયદાના વેપાર જાજત અથવા જીનુ સરત જાજત કરારના નાણા સરાફને તથા જીનુ લોકોને તફીં મળે અને હું કરીને આ પ્રકારનો ભુગાર છેક નહીં તુટી પડે તો પણ તે ભુગાર પડી રીતે બંધ પાલ્યો એવી આ આક્ટની મતલબ છે.

હળ અને જ થી કલમ સખત છે એવું કદાપી લાગશે પણ હળ અને જ થી કલમનો આધાર પાછલી કલમને તફીં હોય તો સરાફ તથા જીનુ માંણસ અગાળી નાણું અથવા તારણા લઈને પોતાનું કામ ચલાવવાની રીત જદલશે એટલે પાછલી કલમો નકામ પડશે. સન ૧૮૪૮ નો ૩૬ મો આક્ટ દરાવવામાં લેવિસુનેરીય ડોન્સિલનો ઈરાદો હતો તે પારણા ડીને હળ અને જ થી કલમ ને ને વાયદાના વેપારને તથા સરતને લાગૂ છે તે વેપાર તથા સરત તે ઉપરથી છેક નિહળી નશે.

ગેર જિરન અને આયર્નના સયુક્ત રાતમાં સરતનાં ઢેડાંણાં કાઢી જાખવા સાથે પાલીમેંટે આક્ટની સખત કાયદો કાઢાયો છે એવું જાગે છે.

આ મસુદાનો મરાઈ તથા ગુનરાથી અને કાનુની તરબુ મો કરવો.

તારીખ ૩૦ મી જુલે સન ૧૮૬૩ ઈસવી

(સહી) મૈકેલ રાજર્ડ વેટ્ટાપ.

(True Translation)

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Government.

CANARESE TRANSLATION

OF

A Bill to amend Act XXI. of 1848 for avoiding Wagers.

ಜ್ಞಾ ಜ್ಞಾ ಮಾದಲ್ಪದಲಾಗದಂ ತೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಪುಟಾದ ಸೆ-
ನಗೂಲನೇ ಯಿನವಿ ೨೧ನೇ ಅಕ್ಷಿ ದುರಸ್ತು ಮಾಡುವ ಬಾ-
ಬಿಲು ಅಕ್ಷಿನ ಮಸೂದೆ.

ಜ್ಞಾ ಜ್ಞಾ ಮಾದಲ್ಪದಲಾಗದಂ ತೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಪುಟಾದ ಸೆನಗೂಲನೇ
ಯಿನವಿ ೨೧ನೇ ಅಕ್ಷಿ ದುರಸ್ತು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಯುಕ್ತವಾ ಸಿತು ತ್ತದೆ ಅಕ್ಷಿ ದಂ ನಕ್ಷಿ ಸುವ
ದೇನೆಂದರೆ.

೧ ಜ್ಞಾ ಗಾಕೆದ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾ ಜಿನಕರಾರು ಗಳೊಳಗಿಂದ ಪುಟ್ಟನವಾಗುವಂಥಾ
ಮಾಜಿಬಾನಿ ಅಥವಾ ಲೇಖ ಅಥವಾ ಯಿತರ ಪ್ರಕಾರದ ಕರಾರು, ಅಥವಾ ಜ್ಞಾ-
ಕೆದ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾ ಜಿನಕರಾರು ಗಳೊಳಗಿಂದ ಮಾಜಿಬಾನಿ ಅಥವಾ ಲೇಖ
ಅಥವಾ ಯಿತರ ಪ್ರಕಾರದ ಕರಾರು, ಅಥವಾ ಜ್ಞಾ ಗಾಕೆದ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾ ಜಿನಕರಾರು
ದ್ವಿಳಿ ವಯಸ್ಸಿನವರ ಮಜಬಾನಿಲ ಮದ್ದಿನ ಅಥವಾ ಹವಾಲೆಗಳ ಪುಟ್ಟನಮಾಡಲ್ಪಡು-
ವಂಥಾ ಮಾಜಿಬಾನಿ ಅಥವಾ ಲೇಖ ಅಥವಾ ಯಿತರ ಪ್ರಕಾರದ ಕರಾರು ರದ್ದಬಾತಲ
ಯಿರುವಂಥೆ ಲೇಖನ ಅಕ್ಷಿ ದ್ದು. ಮತ್ತು ಸದರಿ ಕರಾರು ಗಳ ಸಂಬಂಧ ಅಥವಾ ಯಿತರ
ಕರಾರು ಗಳ ಸಂಬಂಧ ಕೊಡಲಾದಂಥಾ ಅಥವಾ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುವಂಥಾ ಹಣವನ್ನಾವ-
ಳು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ಫಿಯಾದ ಅಕ್ಷಿಯ ಯಾವ ಯಿನಸಾ-
ಫಿನ ಕೊಡಲಾಗಲಾಗದರೂ ನಡಿಯ ಅಕ್ಷಿ ದ್ದು, ಅಥವಾ ಜ್ಞಾ ಗಾಕೆದ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾ ಜಿನ
ಸದರಿ ಕರಾರು ರಾಯಿನ ಕೊಡುವ ಬಾಬಿಲು ಅಥವಾ ಸೆರೆ ವೆರಿಕುವ ಬಾಬಿಲು ಅ-
ಥವಾ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಾಡುವ ಬಾಬಿಲು ಜ್ಞಾ ಗಾಕೆದ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾ ಜಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲ ಯಿ-
ತರ ಲೇಖನದ ಮಾದಲ್ಪದಲಾಗದಂಥಾ ಅಥವಾ ಮಾದಲ್ಪದಲಾಗದಂಥಾ ಯಥಾದರೂ ಕಮಿಷನ (ಕಮಿಷನ) ಅಥವಾ
ದಲಾಲ್, ಅಥವಾ ಫೀ ಅಥವಾ ಬಕ್ಷೀಸ್, ಯಂಥಾದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಯಾವ
ಯಿನಸಾಫಿನ ಕೊಡಲಾಗಲಾಗದರೂ ಫಿಯಾದ ನಡಿಯ ಅಕ್ಷಿ ದ್ದು. ಸದರಿ ಪ್ರಕಾರದ
ಫಿಯಾದಿನೊಳಗಿನ ವಾದಿಯು ಜ್ಞಾ ಗಾಕೆದ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾ ಜಿನ ಕರಾರು ಗಳೊಳಗಿನ ವಸ್ತು
ಕಾರನಾ ಸಿದ್ಧರೂ ಅಥವಾ ಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇಂ ಅಯಿಲ್ಲ. ಯಾ ಅಕ್ಷಿ ನೋಳಗೆ ಮು. ದೆ
ಕೊಡಲಾಗದಲಾಗಿರುವಂಥಾ ಫಿಯಾದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಾತ್ರ ನಡಿಯ ಅಕ್ಷಿ ದ್ದು.

೨ ಮೃತ ಪಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯನ ಯಕ್ಷಿ ಸೂಚನಾ ದಾಗಲ ಅಥವಾ ಅದಮಿ ನಿಟ್ಟಿನ ಕರಾರಿ-
ಗಲ ಅಥವಾ ವಾಕನದಾರನಿಂದಾಗಲ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಿಂದಾಗಲ ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಮೃ-
ತ ಪಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯನ ಆರ್ಥಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಇವನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮನುಷ್ಯನಾಗುವಂಥ
ಕ್ರಿಸ್ತನು ವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನಿಂದಾಗಲ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನ ಆರ್ಥಿಯಿಂದ ಸನಗೂಲನೇಯ
ಸೆವಿ ೨೧ನೇ ಅಕ್ಷಿನ ೧ನೇ ಲೇಖನಿ ಸೂಚನಾ ಕೀಳುವಂಥಾ ಯಾವ ಕರಾರು ನಡೆಯದರೂ
ಅಥವಾ ಕರಾರು ಗಳ ಬಗ್ಗೆದರೂ; ಅಥವಾ ಯಾ ಅಕ್ಷಿನ ೧ನೇ ಲೇಖನಿ ಸೂಚನಾ ಕೀಳುವಂಥಾ
ಯಾವ ಕರಾರಿನ ಬಗ್ಗೆದರೂ; ಅಥವಾ ಕರಾರು ಗಳ ಬಗ್ಗೆದರೂ ಅಥವಾ ಕರಾರು
ಕರಾರಿನ ಬಗ್ಗೆದರೂ ಅಥವಾ ಫೀ ಬಗ್ಗೆದರೂ ಅಥವಾ ಬಕ್ಷೀಸ್ ಬಗ್ಗೆದರೂ ಕೊಡ

లాదంధా రుణవన్నా తనలేట్ల మోళగే మఱురా మోరియువ విషయదల్ల అంధ
వనదావ నదియలక్ష్మి అథవా అంధవనిగే మఱురా క్షోదబారదు.

౩. అఫిము అథవా అరళి అథవా వాప్రహారద యితర యావదాదరూ జీన
నను, యంధాద్దక కింమతిన మేలాగల అథవా కింమతిన కంబిభవాగి అగల
మాదలాదంధా వా యిదే అథవా యితర యింధాద్దక పరిణామదమేలే
దేణే-షేణే పుద్గిలయ వ నా శనిగాదరూ అథవా పేథియవనిగాదరూ అ-
థవా అడతియవనిగాదరూ అథవా యితర మనుష్యనిగాదరూ అగావు
క్షోదలాదంధా రుణ అథవా అమాలవద వస్తువిన్న అమానలాగిట్టిదల్ల
అంధాద్దన్నా యిదుమథవనిగే వాయుద యాళగ నుకసాను కంభవిదల్ల అథవా
అంధవనిద యితర యావ యింధాద్దక మాదలాగిట్టి అంధాద్దన్నా అబ్బిటాగి
నుకసాను కంభవిద తొలె మోదలు మూరు వర్షగళోళగాగి అంధాద్దన్నా
అథవా పేథియవ, అథవా అడతియవ, అథవా యితర మనుష్య, అంధవనమే
లే ఫియాద మాది వసూలు మాదలక్ష్మి అమానత యిదుమథవనిగే అధికార విరుత్తదే
అ. బళిక యావ మనుష్యనిగే కుదరూ ప్రకార రుణవన్నా అగావు క్షోదల్లకుట్టినో
అథవా యావన బళియల్ల రుణద ముంబలనూ అథవా అమాలవద వస్తు, యం
ధాద్దన్నా అమానలాగి యిట్టిరుట్టినో అంధా మనుష్యను అంధాద్దన్నా యి
ఱుగిలుమథవనిగే అథవా అంధవన తేఫేల యితర మనుష్యనిగే క్షోట్టరూ అథ
వా క్షోదదరూ క్షి-తి-యిల్ల అథవా స్థాధీన పడనదరూ అథవా కడినదిద్ద
దరూ క్షి-తి-యిల్ల.

౪. అఫిము అథవా అరళి అథవా వాప్రహారద యితర యావదాదరూ జీనను,
యంధాద్దక కింమతిన మేలాగల అథవా కింమతిన కంబిభవాగి అగల వా యిదే
అథవా యితర యింధాద్దక, యంధాద్దన్నా గిట్టి వంధా మనుష్యనిగాదరూ అథవా
అంధవన తేఫేల యితర మనుష్యనిగాదరూ అంధా వా యిదే దరూ బతు అథవా
యితర యింధాద్దక దరూ బతు రుణద మోబలనూ అథవా అమాలవస్తు,
యంధాద్దన్నా క్షోదల్లదోలాధాగిట్టి అథవా స్థాధీన మాదల్లట్టిదల్ల, అంధా
ద్దన్నా అట్టి నే కలమి న ప్రకార క్షి వర్షదల్ల వసూలు మాదల్లదదిద్ద
అంధా కంభ-యిల్ల అంధాద్దన్నా క్షోదల్లదోలాధా అథవా స్థాధీన మాదల్ల
దోలాధాద మోదలు మూరు వర్షగళోళగాగి యావ వర్షదల్లదరూ ఫియా
దు మాది గిట్టి వంధవన కడిందాదరూ అథవా అంధవన తేఫేల యితర యావ మ-
నుష్యనిగాదరూ అంధాద్దన్నా క్షోదల్లదోలాధాగిట్టి అథవా స్థాధీన మాదల్ల-
దోలాధాగిట్టి అంధవన కడిందాదరూ అంధాద్దన్నా వసూలు మాదలక్ష్మి అం-
ధాద్దన్నా క్షోదుమథవనిగే అథవా స్థాధీన మోదుమథవనిగే అధికార విరుత్తదే
యీ కలమి న అథవా శీనే కలమి న అన్య మోదల్లదుమథా ఫియాదు క
దురూ ప్రకారద అమాలవద వస్తు విషయదల్ల యిద్దరే, అంధాద్దక బజ
రుణద మోబలననూ క్షోదుమథవన దల్ల రూపు మాదలక్ష్మి క్షోటనవనిగే
అధికార విరత్త క్షుద్దు.

౫. యీ అట్టి అమలనూళగే బరువ పూర్వదల్ల నదదాధా వ్యవహారక్ష్మి

యో ఆత్మ లా గూ అనువంతే యో అక్షి న అర్థ ఆశ్రయ బా రదు.

౬ యో అక్షి న అర్థ మా దు వా గ్య యో క వ ర్జ నా ర్థ వా ద శబ్ద ద్వి బ దు వ-
ర్జ నా ర్థ వా ద శబ్ద ద సమా వే శ వా గు వంతే యు బ దు వ ర్జ నా ర్థ వా ద శబ్ద ద్వి
యో క వ ర్జ నా ర్థ వా ద శబ్ద ద సమా వే శ వా గు వంతే యు మల్లం గ వా ర్జ శబ్ద
దద్వి స్త్రీ లం గ వా ర్జ శబ్ద ద సమా వే శ వా గు వంతే యు ఆశ్రయ తత్వ ద్వి.

పుద్దేశ, కారణ, యివునశ్రుతపశ్యులు.

సనంకరనాయనమ్ ౧ నే అక్షి న పుద్దేశ శబ్ద గ వయ్యవకలనదల్ల మద్దకు
అగజిరేకేబదాని యో మసూజేదపుద్దేశ యు త్తదే.

కలకత్తె యల్ల సరకారి అఫిలమినలలామ అగుత్తద అదనొళగి అఫిల
మిన శింమతినమేలే నట్ల మాదట్లదుత్తత్తు. అంధా నట్లద అప్రవయ్య వసూ
లు మా దు వపుద్దేశ ముంబయిద సుప్రీమ శింమోజి నోళగి సదల ఆత్మ అమల
జ్ఞా రి యా గు వ ప్రా వదల్ల ఫియాదగళు బుకళవాగి మా దట్లట్లద్దవు. జ్ఞాన్
భావ అసూణాదరల్ల యావ మనుషలిగి ఫాయ దే యాగుత్తెత్తే అంధామ
నుషల్లగు సరకారి అలావినొళగి అతిశ్రయవాసికి. మత్తు యోకలలనువ పుద్దేశ
ముంబత్తరనన్నా నేమి సుత్తెద్దేనంబదాని అకాలదల్ల నట్లరిగి తోలరింబుంతు
మత్తు వాదియ ఫియాద నదియ అక్తల్ల వంబదాని ముంబయిద సుప్రీమ శింమోజి
నవరు అకాలదల్ల తగాయిసిదరు. పరంతు అకాలదల్ల పూగి బిదనాబ్ద
సర అప్రీనఖేరి సాజీబిరవరు అనివాదేగి సమతీసలల్ల. అనోతర
ప్రవికానసలగి అపిలదబిళర అనివాదేరిగి సట్లత్తు. మత్తు సదరక్షా
ప్రకారభియాదు గళు నదియవదేంబదాని తగాయిసట్లత్తు.

కాయదేయొళగినయో నూత్తనతేయనూ వరకుగువసూకరంబున్ద
నదల్లెన్దటివకొనసలనవరు సనంకరనాయనమ్ ౧ నే అక్షి తగాయిసిదరు.
“రుణయట్లు యుగార ఆదలత్తూ. యూజు మాదలత్తూ పుత్రే జినపు. బాగు-
వంతే మాదతత్తదు యుత్త వాసిరుత్తదేంబదాని” అ అక్షి న పుద్దేశ దోళగి బిరియ
పట్టరుత్తదే. అ అక్షి న బాబలు ౧ నే కలము యో కళగి బరదిరువప్రకారయిరు-
త్తదే. యుగారద అథవా యూజినకరారు మూ బలానియాగిరల అథవా
లేనియాగిరల అథవా యితరప్రకారద్దాగిరల అవుయావత్తరట్లబాతల
రుత్తావే. మత్తు యూజి నొళగి యావ దగద మోబలగా దకూ అథవా అమోల్ల
వస్సు అదకూ గట్లట్లట్ల తోంబదాని అన్యట్లదుత్తహే అంధాద్దనూ వసూలు
మా దు వ విషయ దల్లాగల, అథవా యుగారద అథవా యావ మాతినవిషయ
దల్ల యూజు మా దట్లపిరుత్తదే అంధాద్దరవరకామ యావప్రకార అనువసూ.
అప్రకారదేగి ఫేరేగి పుద్దేశ దగద మోబలగా అథవా అమోల్లవస్సు. అంధాద్దనూ
యావ మనుషల్ల నస్తాదనదల్లాదకూ శూడట్లదోనోగిద్దల్ల అంధాద్దనూ వసూలు
మా దు వ విషయ దల్ల యావ లాశూ ల్లిరెల్లాదకూ అథవా యిక్తిబిసూ.

అనల్లా దరూ ఫియాద నదియలక్కిల్ల గ్రేట్రైజన, వ, టిలకొడు, యూ సేం
యర్తు రాబ్బి ద సోధర విస్తోరియం కాని యవర అగ్గరియ రసే వన వన
మోగిన న్నామ్రుటన, అంసేల బ్రావడర యం బదాని కవాయ సబ్బతిరువ. నా త్రు
క్షివ అంసే కలమిందే బరుగమాది యొకలము నకలు మాదబ్బట్టిరుత్తుటే. అ
దగ్గరిన ముప్పిల్రావ్వుయక యొకేగ్గన బరదిరువ ప్రకార విరుత్తుటే.

“ యు గారేద అథవా యుజిన కరారు మూ దిలూనియాని అథవాతేలు
యాని యిద్దల్ల అపుయవత్తు రద్దబాతల యురుత్తువే. మత్తు యుజినోగ్గనియావ
రుద మోబలననదరూ అథవా అమాల్ల వస్తుదిన్నాదరూ గేల్లబ్బట్టితే బదాని
అగ్గబ్బడుత్తుదూ అంధాద్దనూ వనూలు మాడువ విషయదల్లాగల, అథవా
యావమాతన విషయదల్ల యుజు మాదబ్బట్టిరుత్తుదూ అంధాద్దనూ పుణామ
యావప్రకార ప్రసువదూ అప్రకారదేనోమోగ్గ వద్దితేరుద మోబలనూ అ
థవా అమాల్ల వస్తు, యంధాద్దనూ యావమనుపేలన స్థాధిగదల్లా ధరూ
కూదబ్బడూదూ గిద్దల్ల అంధాద్దనూ వనూలు మాడువ విషయదల్ల యావ లా శూ
బనల్లా దరూ, అథవా యిక్కిటే శూబేనల్లా దరూ ఏయాద మాదబారమ
అథవా నదియలక్కిల్ల.”

నదకల్లా ప్రకారదక రారిసోగ్గిన ముప్పిల్రావ్వుకారకదరమియాన నదదాదా
వాయదద వాప్రకారదబాబతు ఫియాద నదియలక్కిల్ల. దిలకొన ననగలరసేయి.
సపింసే అక్షిసోగ్గని రరాయి సబ్బట్టిరువద్ద మూలవాని నదరే ప్రకారదవ్వు
వార యోనక దివననగ్గ పరియంత్రిన. ఆత్తు. పరంతు ము. వే అనేక గోగ్గ
బనరి. ద నదాయ. మాదబ్బట్టిద్దరి. ద మనదా అప్పిమి ననట్టి బరుగవాని మా
దబ్బట్టివు. మత్తు అవ్వలకరారు అమలసోగ్గని ఆకలక్కిలారబే యిద్దాగూ
ఫియాద నదియవదే. బదాని మాదితే యాదారగ్గ బరుగవాని సట్టి మాదబ్బ
డుత్తువే. అమేరికామి. దదోగ్గని లధాయి గూరు వా దారగ్గ ము. బయి యోగ్గ
నూ ము. బయియలాటి బిల్ల గగ్గోగ్గనూ అతశయవాని సట్టి మాదబ్బడుత్తువే. మత్తు
అదరి. ద మరే వాప్రకారకే బరుగ్గనుక సాను సుభవిని యురుత్తుటే. నిజవాని విక్ర
యవాదతే మత్తు మిగిది మాదబ్బట్టితే. తోరిను వపుద్దిక మత్తు సట్టిగ్గ
వాప్రకార యిల్లవే. బదాని యినసా ఫిగ్గోగ్గ అనవరి తోరిరువ పుద్దిగ్గకబావే
యోగ్గని బయి నాగోట్టతేయు, వ, అభిము అథవా అరగ్గ, యంధాద్దనూ
బరుగమాది ఆరగ్గి శూడువ. తేయు బరుగమాది బరియట్టిరుత్తుటే ఆధాప
వాయదే మాడువ కాలదల్ల మూలుశూడువ. తే అగదియరా జి యిశూదిల్ల.

సరూఫి జినగు తమ్మతమ్మోగ్గన బిందోబిస్సు మాదిశూడు సట్టి దహావారద
ల్లిలావే త్రముమిగిదిరుత్తురే. వాస్తవికవాని నేల్లవంధవరిగూ, సూలు వంధావరిగూ
బిరుగ్గమాది ఆబుబితమాదితే యిశూదిల్ల. అవకు తమ్మతమ్మ సట్టిగగ్గలన
వన్నా తమ్మతమ్మ సరూఫిన మూరిథేత నదిసూత్తురుత్తురే. సరూఫి జినగు లావేమిద్ద
ధోగ్గని కువ. తే తమ్మతమ్మ గిగాయకిగగ్గతమ్మియి. ద సట్టి ద హావార మాదూత్తు
రే. సరూఫి జినగోగ్గన అట్టి వదిల శూడుదిరువంధావర మోతే అవక ము. దగ్గి యోగ్గ
నినయితర జినగ్గోగ్గని నదియవద్దరి. ద అంధవకు బరుగ్గముది అవక గగ్గవ

దినే యిత్రబారి యింద వత్తినుల్లారే-మత్తయిదక మూలవారి శోరేబ్ నోళ్ళనే
 దోడదొంగులొన నట్లనగ దోణో ఘోణో నదియు త్రదే-సూలు వంధవన లోఫ
 యింద అంధవను సేకాఫను నేల్ల వంధవన సేకాఫనినే శోట్టం థం రుణవన్నవా
 యిదేదవారిపొరదోళ్ళను డాంసులాను అడత కేలకు నడచి ద్దరబిస్కూరం
 సూత్రనే కదే డోలొము తోనడు శోండులి మూత్రన్నదలాల, వరు శ్రావ్య
 యిమ సూలు వంధవన కడింద అంధవనినే వసులు మాది శోళ్ళలకే బిశుత్త
 దోల అథవా యిల్లవోల యంబి విషయదల్ల ముంబియి యోళ్ళనే యోనకే దివ
 సునగ వరినే సంతయ వాసి తోలారు త్ర త్ర- సునెగూర్చినే యిసివి నవంబరతిం
 గళ్ళల్లి డోలొ కావర మల్ల శివలాల, పట్టికా మట్టి బాదాభాయి యివర ముక
 డ్దవోల యెననాఫే సు త్రివూ శోరేబ్ నవరింద మాదల్ల ట్ట ద్దరింద ఆ సంత
 యె నీప్రత్తి ఆయిత- సుదర రూ ముక డ్దమే యోళ్ళనిన వాది సుకాఫ యిద్దను
 అఫిలమన వాయిదే వారిపొర దోళ్ళనే నుకనాను సుంభివిని ద్దర, బాలిత అం
 ధవనింద ప్రతివాదియ తాఫిల భరిసల్ల ట్టం థం అప్రివల్లి, తన్నదలాల వ,రు
 శ్చాయ, యివనగళ్ళన్నేల్లా శూది యోలకందరంగం... కువాయి నగళ్ళు మునామే
 అంధవన తాఫిల ఆయిత- విశోరేరియూ రంగో యవర ఆ భకియ గనేవగనే
 వదోదల్లి ఆదంథా సదరే స్థా శోలబిన అన్వయ యింగ్లిష్ శోరేబ్ నోళ్ళనే
 డింద రరామ ఆని కుత్తవే- ఆప్రశార ముంబియి ద్దను త్రిమ శోరేబ్ నవరు
 సుదర రూ ప్రశార శేలకులు మాది దరు- తథాపి బోలెఫే బిస్కీ సుక మ్మద్దనాన్
 నా దోలెరవరు రూ ము దోలొవ శాలదల్లి యా శోళ్ళనే బరదికవప్రశా
 ర మూత్రనాదిదరు -

౯౯ యంథా వారిపొర కే యోయ దిందా దరు శోరేబ్ నవరినే మంబూ
 రు మాదటికా నుత్తదే ఆద్దరింద నావ బరు భవారి విషే దిసూల్లేవే-కుర
 త్ర సునెగూర్చినే యిసిప్రింగనే అక్కి నంతే యింగ్లిష్ యిరుత్తదే అదర అన్వయ
 రరామ ఆని కుత్తదే ఆ రరావిన ప్రశారకే వతిసేతక డ్ద నమిగ అవతేలి
 వాని కుత్తదే- సుట్టి మాదలకే వాది యిందలే ప్రతివాదినే సుడాయ మాదల్లి
 ట్ట ద్దరింద విశేష వాసి బిలెనిరే ముంబాని కుత్తదే- కురత్ర సుట్టి యోళ్ళనే తోల
 ట్టి బింద బిశేలి అడతయవనింద భరిసల్ల ట్టం థం రుణ, అవన దలాల, వ,రు
 శ్చాయ, యివనగళ్ళన్న వసుల మాడువ విషయదల్లి యానిన ఫియోదియం
 తా ఫియోద నదియలకే సుదరే అక్కిన పోలంద రుక శత్రు యిల్లవేంబ
 దాసి, యా ముక డ్దమే సుంబంధదల్లి డిమరక శోరేబ్ నోళ్ళనే విజ్ఞాన
 నదియుత్త కువానేలి యావ యావ ఆధారనగళ్ళన్న తోలరి పోలొ దరల్లి బం
 దవోల అమ నగళ్ళ పోలంద స్పష్ట వాసి తోలరి బం-త్రా

తరువాదు కుప్రేమశోరేబ్ నోళ్ళను శ్రీశోరేబ్ నోళ్ళను ఆశోరేతయింద అనేక ఫియోర్
 దు నగ్గ నిశాతే మాదల్లి ట్టవ-యంథా పోండు నివాదే శ్రీశోరేబ్ నోళ్ళనే అవె
 ల నోళ్ళనే మాదల్లి ట్టతా -

యోప్రశార శాయదే ద్ద తి యిరు వంతేలియ బిందద్దరింద సుకాఫ బి
 నరు బరు భవారి సుట్టద వారిపొర నదిసి యిరుత్తారే- ఆద్దరింద అంధవర పేడిన

ಭೂಮಿಯು ಮೂಡುವ ಸ್ಥಳವೆನ್ನಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಂನೂ ಅರಬಿಂ ವಲಭಿಮವ
ಅರಬಿ ವಾಲಿಪಾರಕ್ಕೆ ನುಕನಾನು ಸಂಭವಿಸಿ ಯಕುತ್ರದೆ. ಮಲ್ತು ಅದರಂತೆ ದಿಂದಾಸ್ತ
ನದ ಯೂ ದಿಕ್ಕಿ ನೋಳಿನ ಜಿನಗ ನೀತಿ ಸೂ ಧೋಳಿ ತಸಲ ಯಕುತ್ರದೆ. ವಾಯಿದೆವ್ವ
ಪಾರದ ಸಂಭಂಧ ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯತರ ಡಿಯಾನ ಸಂಭಂಧ ದಲ್ಲ ಸುಕಾರ್ಕು ಯತರ
ಸೂ ಕಾರಿನ ಹೂವನ್ನ ಪಸೂಲು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬಗಬಾರದು ಮಲ್ತು ದಂಡೆ ಮಾಡಿ ಯೂ
ಥಾ ಡಿಸಾ ರಗನ್ನ ಶುಭವಾನಿ ಯಲ್ಲ ದಂತೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಸುಕಾರ್ಕು ನೀತಿ ಯಿಂದ
ಬಂದ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂಬದಾನಿ ಯೂ ಆಕ್ಷೇಪ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿಕುತ್ರದೆ.

೨ನೇ ವಳನೇ ಕಲಮು ಸಳು ಸುಖಾನಿ ಕುಪಂಚೆ ಪಂಡು ವಾಲ್ವಳ್ಳೆ ಲೋಕುವವು. ಮ
ಕಂತಾ ೨ನೇವ, ೪ನೇ ಕಲಮು ಸಳು ಆಧಾರ ದಿಂದಿನ ಕಲ ಮಿಸೆ ಯಲ್ಲ ದಿಬ್ಬಕ್ಕೆ ಸುಕಾ
ಸ್ಥ ಜಿನಿಂದಲು ಪ, ಯತರ ಮನುಷ್ಯ ಶಿಂದಲೂ ಹೂವನ್ನ ಅಗಲ ಮು ಪೆಗಡು ಕೊಂ
ಡಾಸಲ ಅಥವಾ ಡಿಯಾನು ತೆಗಡು ಕೊಂಡಾಸಲ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ನ ಬಿಸುವಂಥಾ ನೀ
ತಿ ಯನ್ನ ಬಿದಲಾ ಯಸೋಗೊ ಯತೆಂದರೆ ದಿಂದಿನ ಕಲಮು ಸಳು ನಿಕುಪ ಯೋಗ
ವಾಸುವವು. ಸುನೆ ೧೪೪ನೇ ಯಸವಿ ೧ನೇ ಆಪ್ತ ರಗಾ ಯಸೋಗೊ ಬಕಲ್ಲೆದಿ
ಸ್ತೆ ತಿ ವ ಕಾನ ಸಲನವರಿಗೆ ಯದ್ವ ಯಾಕಂದೆ ಬಿಟ್ಟಿ ವೈಯು ೨ನೇ ವಳನೇ ಕಲಮು
ಯಾವ ಯಾವ ವಾಯಿ ಪಾಲಿಪಾರಕ್ಕೆ ವಡಿಯಾನಿ ಸಳು ಲಾಸೂ ಅಪೋ ಅಪ ಸಳ ಮೇ
ಲಿಂದ ಅಂಥಾ ವಾಲಿಪಾರ ವಡಿಯಾನಿ ಸಳ ಶುಭವಾನಿ ಯಲ್ಲದ ಹಾಂಗೆ ಆಸುವವು.

ಗ್ರೆಟ್ರಿಟನ, ಪ, ಪಿ ಲಿಂ ದ ಯಂಬ ಸಂ ಯುಕ್ತ ರಾಜಿಲ ಜೊಳನೆ ಡಿಯಾನಿ
ನರಿ ಕಾಣೆ ಸಳನ್ನ ಯಲ್ಲದ ಹಾಂಗೆ ಹೂಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಪಂಚೆ ನಪಕ
ಯಿದಕ್ಕೆ ತ ಸುಖಾದ ಕಾಯಿ ಪೆ ಮಾಡಿಕುವಂಚೆ ಲೋಕುತ್ರದೆ.

ಯೂ ಮಸೂದೆದ ಭಾಷೆ. ಆರ ಮಕಾರಿ ಸುಜಿ ಕಾಥಿ ಮಲ್ತು ಕನಡ, ಯೂ
ಭಾಷೆ ಸಳಲ್ಲ ಆಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಸುಡಿ ಮೈಕೆಲ ಕಾಬರ್ಜೆ ವೈಸ್ತಾಕು.

ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ೧ನೇ ಮಾಡೆ
ಬಿಲ್ವೆ ಸುನೆ ೧೪೭೨ ನೇ ಯು
ಸವಿ

(True Translation)
VENAYEK WASSODEW,
Oriental Translator to Government.